

Ontwikkelingen Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord (AZWA)

- AZWA
- Mentale gezondheid
- Sociaal verwijzen
- Regionaal Eerstelijns Samenwerkings Verband (RESV)

Femke Hoekstra en Tessa Kraemer

Raadsgesprek
30 september 2026

Inhoud

- Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA)
 - Achtergrond AZWA
 - Opzet AZWA
 - Regionale Werkagenda
- Ruimte voor Vragen
- Mentale Gezondheid (AZWA)
- Sociaal verwijzen (AZWA)
- Regionaal Eerstelijns Samenwerkingsverband (RESV)
- Ruimte voor vragen

Achtergrond AZWA

- Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt AZWA: een akkoord gesloten met landelijke zorg, welzijnspartijen, VWS en VNG.
- Doel AZWA: Beweging naar welzijn en preventie als antwoord op de stijgende zorgvraag en vergrijzing.
- Basisfunctionaliteiten en ontwikkelagenda
- Preventie-infrastructuur

Achtergrond AZWA: opzet

	D5 Basisfunctionaliteit	D5 ontwikkelagenda 1	Ontwikkelagenda deel 2	D6 Basisinfrastructuur
Leefgebied	Maatregel	Maatregel	Maatregel	Maatregel
1. Mentale Gezondheid	Laagdrempelige steunpunten EPA	Mentale Gezondheidsnetwerken (o.a. Verkennend gesprek)	Aanpak eenzaamheid	Inloopvoorzieningen Sociaal en Gezond (buurt en ziekenhuis) (inclusief gezondheidsloketten)
	Sociaal Verwijzen		Wachttijd ondersteuning	
			Lotgenotengroepen	
			toeleiden naar werk	
			E-communities	
	Verslavingspreventie	Lokaal team - hechte wijkverbanden eerstelijns (inclusief aansluiting JGZ)		
2. Vitaal ouder worden / ouderen	Valpreventie		Ketenaanpak dementie (incl preventie)	Ketenaanpak vitaal thuis
3. Leefstijl	Ketenaanpak overgewicht en obesitas volwassenen	Nicotinevrij	Samenwerking ziekenhuis & gemeenten	Coördinatie (gemeenten) versterken samenwerking medisch sociaal (inclusief regie uitvoering basisfunctionaliteiten)
			Seksuele gezondheid	
4. Kansrijk opgroeien	Kansrijke start: integrale gezinsspoli en Nu Niet Zwanger	Ketenaanpak overgewicht en obesitas kinderen	Middelengebruik (roken, vaperen, drugs, alcohol)	(Mentale) Gezonde school
			Mentale gezondheid jeugd	
		Kansrijke start: Rookvrije start	Stevig ouderschap	Lokale coalities Kansrijke Start Buurtsportcoaches
			Gokken/gamen	
5. Gezondheids-achterstanden verminderen en voorkomen		Multiproblematiek aanpak (NPLV)	Verhogen vaccinatiegraad	Suicidepreventie
			Aanpak armoede en schulden	

Regionale werkagenda

- Werkagenda als voorwaarde voor toekennen middelen 2027-2029 door VWS
- Regionale invulling van basisfunctionaliteiten door mandaatgemeente Amstelveen opgesteld en ingediend met nauwe betrokkenheid van zorg- en welzijnspartijen, regiogemeenten, zorgverzekeraar en GGD

Besluitvorming werkagenda

- De colleges van B&W van de Amstelland gemeenten stellen de werkagenda en een vernieuwde mandaatregeling uiterlijk medio november vast.
- Uiterlijk 1 december 2026 indienen bij VWS; vanaf 1 februari 2027 uitbetaling AZWA middelen.

Inhoud werkagenda: format

AZWA /
IZA

Mentale gezondheid	LSP EPA	MGN
	Sociaal verwijzen	
Vitaal ouder worden / ouderen	Valpreventie	Ketenaanpak dementie
Leefstijl	Overgewicht en obesitas volwassenen	Nicotinevrij
Kansrijk opgroeien	Kansrijke start: integrale gezinspoli en Nu niet zwanger	Overgewicht en obesitas kinderen
		Rookvrije start

Toewerken naar regionale -
> landelijke dekking

Verder ontwikkelen van
aanpakken en komen tot
onderbouwing en
bewijslast over de
verwachte
zorgkostenbesparing met
het oog op structurele
verankering

Lopende aanpakken ->
verder implementeren

Financiën AZWA 2027- 2029

- Specifieke Uitkering (SPUK) AZWA als opvolging van de SPUK Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Per 2030 een structurele brede doeluitkering AZWA via het gemeentefonds
- SPUK AZWA: aanvraag bij VWS, controle op besteding via single information single audit (sisa) verantwoording rechtstreeks aan VWS.
- Naast de SPUK AZWA zijn er ook andere incidentele bronnen: regionale Transformatie middelen, middelen Domein Overstijgend Samenwerken (DOS) en regionale ZONMW middelen.

Financiën AZWA 2027- 2029

AZWA- regio Amstelland 2027-2029

	Samenwerkingsregio	Mandaathouder	Gemeenten in de samenwerkingsregio	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
2.	Amstelland	Amstelveen	Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn	€ 1.536.743	€ 1.861.519	€ 1.338.709

AZWA- lokaal Amstelland 2027-2029

Gemeente	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029
Aalsmeer	€ 398.742	€ 480.062	€ 554.593
Amstelveen	€ 932.357	€ 1.122.503	€ 1.296.776
Uithoorn	€ 356.708	€ 429.455	€ 496.130
Ouder-Amstel	€ 135.478	€ 163.107	€ 188.430

Vragen?

Mentale Gezondheid (AZWA)

Twee basisfunctionaliteiten:

- 1) Laagdrempelige steunpunten (voor de groep inwoners met ernstig psychiatrische aandoeningen)
- 2) Sociaal verwijzen (voor lichtere doelgroep, zonder GGZ-problematiek)

Op de Ontwikkelagenda: Mentaal Gezondheidsnetwerk (inclusief Verkennend gesprek).

Twee IZA transformatieplannen in onze regio waarvoor we aanvullend voor uitvoering sociaal domein SPUK's ontvangen:

- 1) Mentaal Gezondheidsnetwerk Amstelland (looptijd 2025-2028): 3 miljoen, waarvan 1,4 miljoen voor uitvoeringskosten in sociaal domein
- 2) Welzijn op recept (looptijd 2025-2027): 5,5 miljoen (bovenregionaal), waarvan 660k voor uitvoeringskosten sociaal domein in Amstelland

Mentale Gezondheid (AZWA)

Transformatieplan Mentaal Gezondheids Netwerk (MGN) Amstelland:

- Doel: Verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ, waardoor inwoners met een mentale kwetsbaarheid ondersteund worden op de plek die het beste past bij hun hulpvraag. Hierdoor blijft de specialistische ggz beschikbaar voor mensen die die zorg echt nodig hebben.

Hiervoor gaan we o.a.:

- een regionaal samenwerkingsnetwerk opzetten (MGN Amstelland);
- verkennende gesprekken voeren met de inwoner, om de best passende ondersteuning te bepalen;
- laagdrempelige steunpunten aanbieden voor ontmoeting, advies en herstelactiviteiten;

Mentale Gezondheid (AZWA)

Verkennd gesprek:

- Op verwijzing van de huisarts
- Inwoner gaat in gesprek met een professional uit het sociaal domein, een professional uit de ggz en eventueel aangevuld met een ervaringsdeskundige. Samen onderzoeken zij wat er nodig is en welke ondersteuning het beste aansluit bij de situatie van de inwoner.
- Pilots in Amstelveen en Uithoorn, dit najaar verdere opschaling naar heel Amstelland

Laagdrempelige steunpunten:

- Zonder verwijzing toegankelijk
- Voor ontmoeting, advies en herstelactiviteiten
- Ervaringsdeskundigheid centraal
- In Amstelland was al GGZ inloop van Participe en inloop van TEAM ED. In de andere Amstelland gemeenten wordt dit nu gerealiseerd vanuit het Transformatieplan (regionale dekking)

Sociaal verwijzen (AZWA)

Doel: mensen met niet-medische vragen of klachten verbinden aan passende ondersteuning en activiteiten in het sociaal domein.

- Welzijn en kwaliteit van leven vergroten
- Onderliggende sociale oorzaken aan pakken
- Eigen regie en veerkracht van inwoners versterken
- Onnodig of herhaald zorggebruik voorkomen

Uitvoering:

- Welzijn op recept -> eenzaamheid, gebrek aan zingeving en daginvulling.
- Maatschappelijk werk -> geldzorgen, relatieproblemen, huisvestingsproblemen etcetera
- Ouderenadvies -> ondersteuning en activering specifiek bij ouderen.

Achtergrond AZWA: opzet

	D5 Basisfunctionaliteit	D5 ontwikkelagenda 1	Ontwikkelagenda deel 2	D6 Basisinfrastructuur
Leefgebied	Maatregel	Maatregel	Maatregel	Maatregel
1. Mentale Gezondheid	Laagdrempelige steunpunten EPA	Mentale Gezondheidsnetwerken (o.a. Verkennend gesprek)	<i>Aanpak eenzaamheid</i>	Inloopvoorzieningen Sociaal en Gezond (buurt en ziekenhuis) (inclusief gezondheidsloketten)
	Sociaal Verwijzen		<i>Wachttijd ondersteuning</i> <i>Lotgenotengroepen</i> <i>toeleiden naar werk</i> <i>E-communities</i> <i>Verslavingspreventie</i>	
2. Vitaal ouder worden / ouderen	Valpreventie	Ketenaanpak dementie (incl preventie)	<i>Ketenaanpak vitaal thuis</i>	Lokaal team - hechte wijkverbanden eerstelijns (inclusief aansluiting JGZ)
3. Leefstijl	Ketenaanpak overgewicht en obesitas volwassenen	Nicotinevrij	<i>Samenwerking ziekenhuis & gemeenten</i> <i>Seksuele gezondheid</i>	Coördinatie (gemeenten) versterken samenwerking medisch sociaal (inclusief regie uitvoering basisfunctionaliteiten)
4. Kansrijk opgroeien	Kansrijke start: integrale gezinsspoli en Nu Niet Zwanger	Ketenaanpak overgewicht en obesitas kinderen	<i>Middelengebruik (roken, vaperen, drugs, alcohol)</i> <i>Mentale gezondheid jeugd</i>	
		Kansrijke start: Rookvrije start	<i>Stevig ouderschap</i> <i>Gokken/gamen</i>	Lokale coalities Kansrijke Start Buurtsportcoaches
5. Gezondheidsachterstanden verminderen en voorkomen		Multiproblematiek aanpak (NPLV)	<i>Verhogen vaccinatiegraad</i> <i>Aanpak armoede en schulden</i>	Suïcidepreventie Middelen SPUK IZA

Regionaal Eerstelijns Samenwerkingsverband (RESV)

- Opdracht vanuit de landelijke Visie eerstelijnszorg 2030 -> nadere uitwerking van IZA
- Regionaal samenwerkingsverband tussen de eerstelijnszorg, VVT-sector en Sociaal domein
- Regionale samenwerkingsafspraken
- Ontwikkeling en ondersteuning van Hechte Wijkverbanden (HWV's)
- Eerste inhoudelijke focus is de samenwerking rond de zorg voor ouderen.

Vragen?

**Dank voor
uw aandacht**

